

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΑΞΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΟΛΓΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

Σύντομη περιγραφή εργασιών του εργαστηρίου

- Παρατήρηση διδασκαλίας
- Εργαλεία παρατήρησης
- Οπτικογραφημένη διδασκαλία (απόσπασμα)
- Εργασία κατά ομάδες
- Συζήτηση – Συμπεράσματα
- Κλείσιμο εργασιών του εργαστηρίου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Η παρατήρηση διδασκαλίας μπορεί να οριστεί ως η προσεκτική παρακολούθηση και καταγραφή της εκτύλιξης των φαινομένων, χωρίς πρόθεση τροποποίησής τους που γίνεται με ή χωρίς τη βοήθεια των κατάλληλων μέσων μελέτης και έρευνας.

(Βάμβουκας, 2010)

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ

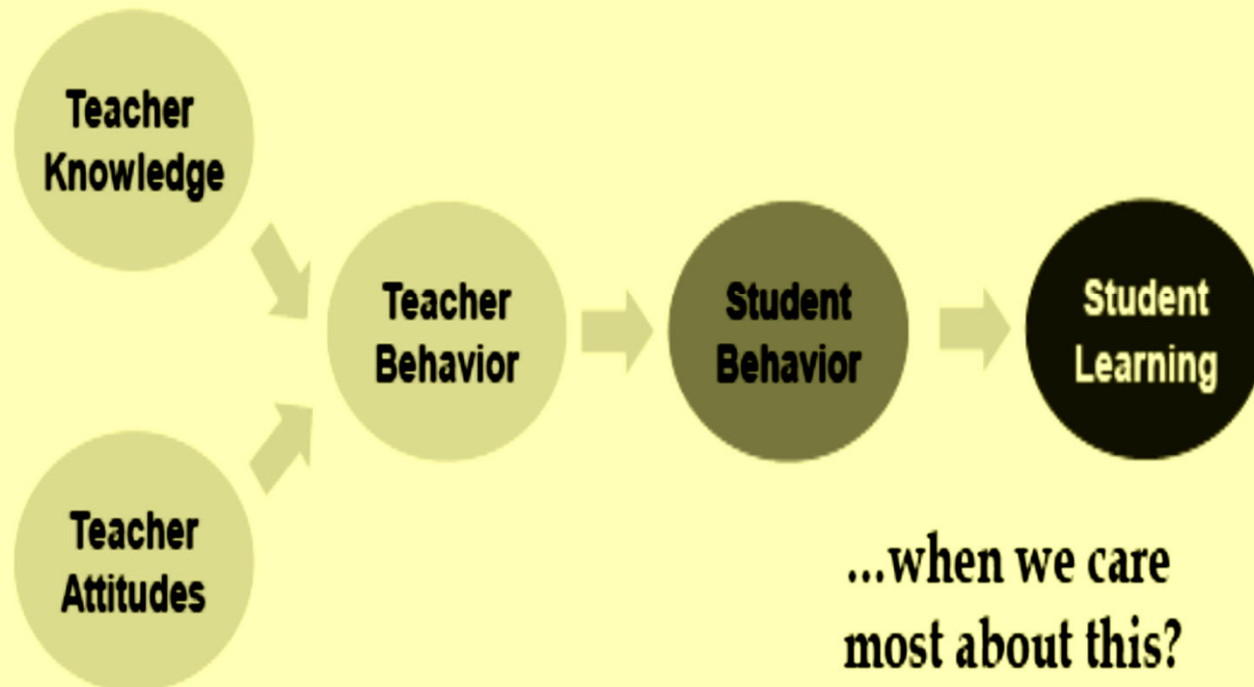
της παρακολούθησης διδασκαλίας

- Ανάπτυξη ενσυναίσθησης
- Καθιέρωση συνεργατικών σχέσεων
- Απόκτηση ρεαλισμού
- Διαμόρφωση κατεύθυνσης
- Απόκτηση αυτοπεποίθησης
- Εκδήλωση ενθουσιασμού
- Απόκτηση ευελιξίας
- Ανάπτυξη αυτάρκειας

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ

της παρακολούθησης διδασκαλίας

Why would we
focus only on
this...

ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΣΚΟΠΟ ΓΙΝΕΤΑΙ;

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ
αξιολόγηση

Ζητούμενο:

η ποιοτική βελτίωση του έργου του εκπαιδευτικού και της μάθησης που λαμβάνει χώρα στο σχολείο

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ/ΤΕΛΙΚΗ
αξιολόγηση

Ζητούμενο:

η επιλογή και επαγγελματική ανέλιξη των αποτελεσματικών εκπαιδευτικών

ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΓΙΝΕΤΑΙ;

Επί δοκιμασία Εκπαιδευτικοί

- Διαμορφωτική αξιολόγηση

Μόνιμοι εκπαιδευτικοί

- Διαμορφωτική αξιολόγηση
- Συγκριτική /τελική αξιολόγηση

ΑΠΟ ΠΟΙΟΥΣ ΓΙΝΕΤΑΙ;

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

ΑΠΟ ΠΟΙΟΥΣ ΓΙΝΕΤΑΙ;

- Οι παθογένειες του υφιστάμενου συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μας περιόρισαν το πεδίο δράσης του Επιθεωρητή ο οποίος έχει πλέον ταυτιστεί περισσότερο με την τελική αξιολόγηση όταν παρατηρεί μια διδασκαλία.
- Η παρατήρηση από συναδέλφους συχνά είναι πιο δημιουργική σε σχέση με την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού παρά η παρατήρηση που γίνεται από τον επιθεωρητή ή τον διευθυντή. Όταν εκπαιδευτικοί παρατηρούν άλλους εκπαιδευτικούς σμικρύνονται οι τακτικές πολιτικής που σε μεγάλο βαθμό παρουσιάζονται όταν γίνεται παρατήρηση από Διευθυντή ή από Επιθεωρητή (π.χ. αλλαγή διδακτικής συμπεριφοράς).

ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

Ανάλογα με το σκοπό και το υποκείμενο της παρατήρησης, η παρατήρηση μπορεί να είναι

Αυστηρά δομημένη / μη δομημένη/ελεύθερη παρατήρηση

Εστιασμένη /μη εστιασμένη παρατήρηση

Συμμετοχική /μη συμμετοχική παρατήρηση

ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ της διδακτικής συμπεριφοράς στην τάξη

- **Προϋπόθεση συστηματικής και δομημένης παρατήρησης:**

Χρήση συγκεκριμένων οργάνων για συλλογή πληροφοριών και καταγραφή πολλαπλών σημείων που αποκαλύπτουν συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς.

- **Κατηγοριοποίηση εργαλείων:**

Δομημένα, σχετικά αδόμητα, εργαλεία δειγματοληπτικού ελέγχου του χρόνου ή των γεγονότων, αφηγηματικές καταγραφές κ.ά.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ της διδακτικής συμπεριφοράς στην τάξη

Ενδεικτικές μέθοδοι παρατήρησης της
διδακτικής συμπεριφοράς

A) Αφηγηματικές εκθέσεις/Ανοικτού τύπου

(οι λιγότερο δομημένες)

B) Συστήματα κωδικοποίησης

- Συστήματα μέτρησης
- Συστήματα σημάτων
- Συστήματα συμβάντων (DMEA)

[entypo_paratirisi_didaskalias_paragontes_dmea.docx](#)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ της διδακτικής συμπεριφοράς στην τάξη

Γ) Διαβαθμισμένες κλίμακες

περισσότερο δομημένες, παρέχουν την ευκαιρία για καταγραφή όχι μόνο συμπεριφορών που παρατηρούνται αλλά και του βαθμού στον οποίο εκδηλώνονται οι συμπεριφορές αυτές.

- Κατάλογοι ελέγχου
- Αθροιστικές διαβαθμισμένες κλίμακες

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ (κριτήρια επιλογής)

Σταθμισμένο

- **Αξιόπιστο**
- **Έγκυρο**

Φιλικό στον χρήστη

Ευέλικτο στην αλλαγή

Σχετικό με την βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Μαθησιακό κλίμα
- Διοίκηση/Διαχείριση τάξης
- Σαφήνεια μαθήματος
- Διδακτική ποικιλία
- Προσανατολισμός στο έργο / μεγιστοποίηση διδακτικού χρόνου
- Ενεργός συμμετοχή των μαθητών
- Διαφοροποίηση διδασκαλίας - Επιτυχία των μαθητών
- Καλλιέργεια υψηλών νοητικών λειτουργιών

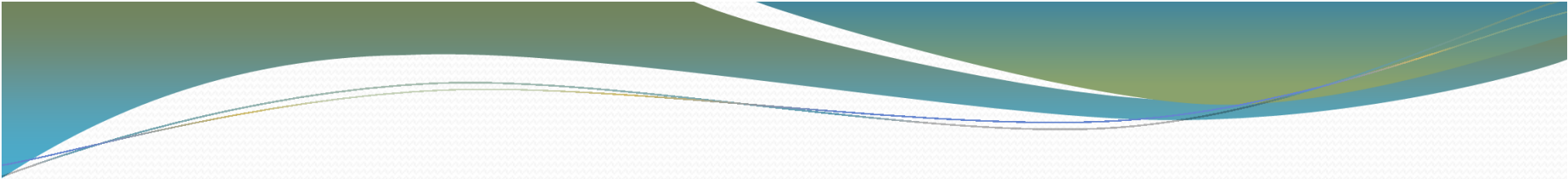
ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Ο πιο αποδοτικός τρόπος για να μάθει κανείς τις πρακτικές της αποτελεσματικής διδασκαλίας είναι με την παρατήρησή τους μέσα στην τάξη
- Τα οκτώ χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής διδασκαλίας, που αναφέρονται προηγουμένως, πρέπει να παρατηρούνται την τάξη
- Ένας συστηματικός παρατηρητής (επιθεωρητής, διευθυντής, συνάδελφος εκπαιδευτικός) που είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος, μπορεί να χρησιμοποιήσει διάφορα όργανα παρατήρησης που έχουν εκπονηθεί γι' αυτό το σκοπό

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

Κάποια γνωστά επιστημονικά όργανα για παρατήρηση /αξιολόγηση διδασκαλίας στην τάξη είναι τα ακόλουθα

- Έντυπο παρατήρησης της διδασκαλίας (αναπτύχθηκε από τον [Ben Harris](#) και διασκευάστηκε από τον Π. Πασιαρδή) [Ben- Harris \(instrument\).docx](#)
- Διαμορφωτικό σύστημα Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού ΔιΣΑΕ – αυτοαξιολόγηση): [Προφίλ](#) χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του εκπαιδευτικού (αναπτύχθηκε από τον Ben Harris και διασκευάστηκε από τον Π. Πασιαρδή)
- [Αξιολόγηση](#) της επαγγελματικής πρακτικής του εκπαιδευτικού (Danielson,1996)
- Εργαλείο από [συνάδελφο](#) εκπαιδευτικό (Π.Ι.)
- Ανάλυση δεδομένων παρατήρησης At Task
- Φακοί παρατήρησης διδασκαλίας ([Borich, 2007](#))

Είναι σημαντικό, ο παρατηρητής να μπαίνει στην τάξη έχοντας ένα πλάνο για το τι θα παρατηρήσει. Χωρίς κάποιο οδηγό μπορούμε να δούμε τα πάντα αλλά και τίποτε το συγκεκριμένο.